

05.10.2022

Ärende/16

§ 243

Ledamoten Elina Kauppilas motion om avgiftsfria resor för rullatoranvändare

HEL 2022-004009 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Mika Ebeling föreslog att stadsfullmäktige återremitterar ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att de som rör sig med rollator får resa gratis i kollektivtrafiken.

Mika Ebelings förslag om återremiss understöddes inte, varvid det förföll.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan aloite
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 27.5.2022
- 3 Lausunto 11.5.2022, vanhusneuvosto
- 4 Vammaisneuvoston lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Elina Kauppila och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors ska förtydliga situationen för dem som använder rullator genom att fastställa att de får resa gratis.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) svarar för att ordna kollektivtrafiken i Helsingfors och i åtta andra kommuner i HRT-

05.10.2022

området. HRT godkänner det taxe- och biljettsystem som ska iakttas i kollektivtrafiken i dess verksamhetsområde och bestämmer om biljettyper, rabattgrupper och biljettpriiser.

HRT anser att det inom ramen för nuvarande tariffsystem och anvisningar inte är motiverat att utvidga avgiftsfriheten till kunder som använder rullator. Biljettförsäljningen utvecklas för att det ska vara lättare att köpa biljetter.

I beredningen av det tariffsystem som infördes våren 2019 strävade HRT efter ett enhetligt biljettsystem som fungerar enligt samma principer på hela området. Detta mål gällde också specialgrupper och grunderna för deras rabatter och avgiftsfrihet. Vill man ha kommunspecifika undantag i systemet ska finnas kommunspecifika undantag ska HRT och dess medlemskommuner avtala om ändringarna med ett gemensamt beslut.

Rörelsehindrade och de som får folkpension eller garantipension kan köpa biljetter till rabatterat pris (-50 %). Alla som fyllt 70 år kan också köpa periodbiljett till rabatterat pris (-45 %). Om kollektivtrafiken görs avgiftsfri för en ny specialgrupp sjunker biljettintäkterna. Underskottet som följer måste täckas genom att öka medlemskommunernas skattefinansierade betalningsandelar, höja priserna för övriga passagerare eller minska på trafikutbudet.

Enligt HRT:s resevillkor kan de som använder rullator stiga in i bussen genom mittdörren utan att behöva visa upp resekort eller HRT-appens biljettskärm för kortläsaren eller chauffören. Om det inte har varit möjligt för en passagerare som använder rullator att köpa biljett, tar man inte ut en kontrollavgift då biljetterna kontrolleras, utan kontrollanten hjälper till med att köpa biljett. Största delen av passagerarna har en biljett som de har köpt i förväg eller i de kortläsare som finns i mittpartiet. De biljetter som såldes via HRT-appen utgjorde nästan 57 procent av biljettintäkterna 2021, och andelen ökar hela tiden. Efter att biljettsystemet reformerats säljer förarna inte längre biljetter. Närmare 70 procent av alla resor med HRT görs med trafikformer där det finns öppen biljettförsäljning och det också finns kortläsare vid mittdörrarna (tåg, metro, spårvagn och stomlinjebussar). Därför finns det ingen säkerhetsrelaterad grund för avgiftsfrihet.

Stadsstyrelsen konstaterar dock att en utvidgning av avgiftsfriheten för passagerare som använder rollator skulle vara en tydligare lösning ur kundernas perspektiv än det nuvarande systemet som varierar beroende på trafikmedel. Stadsstyrelsen föreslår att man på lång sikt utreder möjligheten att utvidga avgiftsfriheten för dem som använder rollator i

05.10.2022

Ärende/16

kollektivtrafiken. Detta kunde göras i samband med följande uppdatering av biljettsystemet.

Stadsmiljönämnden, HRT, äldrerådet och handikapprådet har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med stadsmiljönämndens och HRT:s utlåtanden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter (gäller de fullmäktigemotioner som lämnades in senast 30.4.2022).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan aloite
- 2 Lausunto, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 27.5.2022
- 3 Lausunto 11.5.2022, vanhusneuvosto
- 4 Vammaisneuvoston lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 26.09.2022 § 650

HEL 2022-004009 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

26.09.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Minja Koskela: "Kaupunginhallitus kuitenkin toteaa, että maksuttomuuden laajentaminen rollaattorin kanssa liikkuville matkustajille olisi asiakkaiden näkökulmasta nykyistä liikennevälinekohtaista järjestelyä selkeämpi ratkaisu. Kaupunginhallitus esittää, että pidemmällä aikavälillä

05.10.2022

Ärende/16

lippujärjestelmän seuraavan päivittämisen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta laajentaa maksuttomuutta rollaattorin kanssa liikkuville." Sijoitetaan päätöstekstin loppuun.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 8 - 7.

19.09.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.08.2022 § 410

HEL 2022-004009 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. Tehtäväänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

Keväällä 2019 käyttöön otetun uudistetun tariffijärjestelmän valmistelussa HSL pyrki yhtenäiseen ja koko seudulla samoilla periaatteilla toimivaan lippujärjestelmään. Tämä tavoite koski myös erityisryhmiä ja

näiden ryhmien alennuksien ja maksuttomuuden perusteita. Mikäli järjestelmään haluttaisiin kuntakohtaisia poikkeuksia, tulisi muutoksista sopia HSL:n ja sen jäsenkuntien yhteisellä päätöksellä.

Tariffijärjestelmän valmistelu tapahtui useassa vaiheessa yhteistyössä kuntien kanssa. Helsingin kaupunginhallitus antoi 11.5.2015 lausunnon erityisryhmien lipuista ja oikeudesta matkustaa ilman lippua uudessa vyöhykemallissa. Kaupunginhallituksella ei tuolloin ollut huomautettavaa rollaattoria käyttävien matkustajien kohteluun tai matkojen maksuttomuuteen.

Rollaattorin kanssa liikkuvan matkustajan osalta käytännöt pysyivät ennallaan lippujärjestelmän uudistuksessa vuonna 2019. Kuten aloitteen tekijät aloitteessaan tuovat esille, bussissa rollaattorin kanssa liikkuvan keskiovesta kulkevan matkustajan ei tarvitse näyttää matkakortin kausilippua kortinlukijalle. Jos rollaattorin kanssa liikkuvan matkustajan ei ole ollut mahdollista hankkia lippua, ei tarkastustilanteessa peritä tarkastusmaksua, vaan tarkastaja auttaa lipun hankinnassa. Koronan myötä kuljettajien suorittama lipunmyynti liikennevälineissä on lopetettu. Tähän liittyvästä kokeilusta jäi pysyvä ratkaisu.

Tällä hetkellä lähes 70 % HSL:n joukkoliikennematkoista tehdään avorahastuksen piirissä olevissa liikennemuodoissa (juna, metro, raitiovaunu, runkolinjojen bussit). Näissä liikennevälineissä kortinlukijat löytyvät myös keskiovilta, jolloin turvallisuuteen liittyvää perustetta maksuttomuuteen ei synny.

HSL liikenteeseen saa lippuja alennettuun hintaan, jos on liikuntarajoitteinen tai eläkeläinen, joka saa kansaneläkettä tai takuueläkettä (-50 %). Kaikki 70 vuotta täyttäneet voivat myös hankkia kausilipun alennettuun hintaan (-45 %). Maksuttoman joukkoliikenteen laajentaminen koskemaan yhtä uutta erityisryhmää johtaisi lipputulosten pienemiseen. Tästä seuraava alijäämä jouduttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien verovaroin rahoitettavia maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai karsimalla liikenteen tarjontaa.

Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan HSL:n nykyisiä tariffikäytäntöjä ei ole perusteita muuttaa laajentamalla maksuttomuutta rollaattoria käyttäviin asiakkaisiin. Lipunmyyntiä tullaan jatkossakin kehittämään niin, että lippujen hankinta on entistä helpompaa.

Käsittely

16.08.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Korvataan lausunnon viimeisen kappaleen ensimmäinen

05.10.2022

Ärende/16

virke: "Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan HSL:n nykyisiä tariffikäytäntöjä ei ole perusteita muuttaa laajentamalla maksuttomuutta rollaattoria käyttäviin asiakkaisiin" seuraavasti: "Maksuttomuuden laajentaminen rollaattorin kanssa liikkuville matkustajille olisi kuitenkin asiakkaiden näkökulmasta nykyistä liikennevälinekohtaista järjestelyä selkeämpi ratkaisu. Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että pidemmällä aikavälillä lippujärjestelmän seuraavan päivittämisen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta laajentaa maksuttomuutta rollaattorin kanssa liikkuville".

Kannattaja: Tuomas Nevanlinna

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 8

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Atte Kaleva, Otso Kiväkäs, Otto Meri, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8 - 5.

09.08.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi